IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 2.3.2021
COM(2021) 94 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

skont l-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

skont l-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal għall-Uffiċjali

BAŻI ĠURIDIKA

L-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal kif emendati l-aħħar fl-2013[1] jipprevedi li l-età pensjonabbli għandha tiġi vvalutata kull ħames snin mill-1 ta' Jannar 2014 abbażi ta' rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Ir-rapport għandu jeżamina, b'mod partikolari, l-evoluzzjoni tal-età pensjonabbli għall-persunal fis-servizzi pubbliċi tal-Istati Membri u l-evoluzzjoni tal-istennija tat-tul tal-għomor tal-uffiċjali tal-istituzzjonijiet.

Il-koleġiżlaturi ddeċidew ukoll li fejn xieraq, il-Kummissjoni għandha tagħmel proposta li temenda l-età pensjonabbli f'konformità mal-konklużjonijiet ta' dak ir-rapport, filwaqt li tagħti attenzjoni partikolari lill-iżviluppi fl-Istati Membri.

Dan ir-rapport jimplimenta d-dispożizzjoni msemmija qabel billi jeżamina, b'mod partikolari, l-evoluzzjoni tal-età pensjonabbli għall-persunal fis-servizzi pubbliċi tal-Istati Membri u l-evoluzzjoni tal-istennija tat-tul tal-għomor tal-uffiċjali tal-istituzzjonijiet bejn l-2014 u l-2018.

1. AMBITU TAR-RAPPORT

Skont l-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal, l-evoluzzjoni tal-età tal-pensjoni għall-persunal fis-servizzi taċ-ċivil tal-Istati Membri u l-evoluzzjoni tal-istennija tal-għomor tal-uffiċjali tal-istituzzjonijiet għandhom jiġu vvalutati kull ħames snin, biex b'hekk jiġi pprovdut perjodu ta' referenza ta' ħames snin bejn l-1 ta' Jannar 2014 u l-31 ta' Diċembru 2018 għal dan ir-rapport.

Il-koleġiżlaturi provdew ambitu materjali li jinkludi kemm l-evoluzzjoni tal-età pensjonabbli għall-persunal fis-servizzi pubbliċi tal-Istati Membri kif ukoll l-evoluzzjoni tal-istennija tat-tul tal-għomor tal-uffiċjali tal-istituzzjonijiet. Barra minn hekk, huma speċifikaw li fil-valutazzjoni tal-possibbiltà li tiġi emendata l-età pensjonabbli, il-Kummissjoni għandha tagħti attenzjoni partikolari lill-iżviluppi fl-Istati Membri.

Wara l-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea fl-1 ta' Frar 2020, ma ġiet irrappurtata l-ebda *data* għar-Renju Unit. Fil-fatt, l-analiżi mwettqa fir-rapport se sservi bħala bażi għal azzjoni futura. Għalhekk, filwaqt li jiġi rikonoxxut bis-sħiħ il-fatt li r-Renju Unit kien Stat Membru matul il-perjodu ta' referenza, ma jidhirx xieraq f'dan l-istadju li tiġi inkluża *data* li tirreferi għas-sitwazzjoni fir-Renju Unit.

2. TAGĦRIF ĠENERALI

2.1. Ġbir ta' *data*

L-Eurostat talab esperti mill-Istati Membri biex kull sena jipprovdu *data* fil-qafas tal-Grupp ta' Ħidma dwar l-Artikolu 83 tar-Regolamenti tal-Persunal. Dan tal-aħħar huwa kompetenti biex jittratta kwalunkwe kwistjoni li tikkonċerna l-metodoloġija tal-implimentazzjoni tal-Anness XII tar-Regolamenti tal-Persunal f'kooperazzjoni mal-Eurostat.

Sabiex tikkonforma mal-obbligu ta' rappurtar tagħha u f'konformità mal-Artikolu 4(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, il-Kummissjoni Ewropea talbet lid-delegati tal-Istati Membri

[1] Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 1023/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2013.

fil-Grupp ta' Ħidma tal-Artikolu 83 biex jipprovdu u jikkonfermaw sa tmiem l-2019 l-affidabbiltà tad-*data* dwar is-sistemi tal-pensjonijiet tas-servizzi ċivili rispettivi tagħhom. Dan kien jikkonċerna b'mod partikolari l-età tal-pensjoni applikabbli matul il-perjodu ta' referenza u modalitajiet oħra ta' funzjonament tal-iskemi tal-pensjoni.

2.2. Aspetti metodoloġiċi

It-tqabbil tal-benefiċċji tal-pensjoni madwar l-Istati Membri huwa possibbli biss sa ċertu punt, peress li jeżistu differenzi strutturali fost l-iskemi tal-pensjoni. B'mod partikolari, l-iskemi għall-impjegati taċ-ċivil fis-servizzi ċentrali tal-Istati Membri ma jistgħux ikopru l-istess popolazzjonijiet, jiġifieri l-iskemi fl-Istati Membri jkopru alternattivament uffiċjali tal-gvern ċentrali, l-impjegati kollha taċ-ċivil tas-settur pubbliku, jew ikopru l-popolazzjoni tax-xogħol ġenerali flimkien mal-impjegati taċ-ċivil fil-gvernijiet ċentrali.

Barra minn hekk, ċerti skemi nazzjonali huma "ħallas għall-preżent" (jiġifieri fejn il-kontribuzzjonijiet tal-pensjoni ta' dawk li jaħdmu jitqassmu mill-ġdid lil dawk li qed jirtiraw) b'kuntrast ma' dawk li fihom l-impjegati jikkontribwixxu għall-pensjonijiet futuri tagħhom stess. Barra minn hekk, ċerti skemi nazzjonali jipprovdu għal etajiet tal-irtirar li jvarjaw skont is-sess.

Kif ikkonfermat mill-ġurisprudenza tal-qrati tal-UE[2], l-iskema tal-pensjonijiet għall-uffiċjali tal-UE hija fond nozzjonali (virtwali) b'benefiċċji definiti, li fih il-kontribuzzjonijiet tal-membru tal-persunal iservu biex jiffinanzjaw il-pensjonijiet futuri ta' dawk li jikkontribwixxu. Il-kontribuzzjonijiet effettivament ikopru n-nefqa tad-drittijiet tal-pensjoni miksuba f'sena partikolari, u bl-ebda mod ma huma marbutin man-nefqa tal-pensjonijiet ta' dik is-sena[3].

2.3. Definizzjoni ta' età pensjonabbli normali

L-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal jirreferi għall-età pensjonabbli, li hija magħrufa wkoll bħala l-età normali tal-pensjoni. Dan it-terminu jikkorrispondi għall-età li fiha l-persunal tal-UE jirtira awtomatikament mingħajr penali finanzjarji. Mill-1 ta' Jannar 2014, l-età tal-pensjoni normali għall-persunal tal-UE żdiedet għal 66 sena għall-persunal reklutat mill-2014. Id-dispożizzjonijiet tranżitorji japplikaw għall-persunal irreklutat qabel dik id-data.

Hemm żewġ derogi għall-età normali tal-pensjoni:

- L-ewwel nett, il-membri tal-persunal jistgħu jitolbu għal irtirar kmieni, jiġifieri l-irtirar qabel ma jilħqu l-età normali tal-pensjoni. Mill-1 ta' Jannar 2014, l-età tal-irtirar bikri żdiedet għal 58 sena għall-persunal kollu. L-irtirar kmieni dejjem jirriżulta f'penali finanzjarji sinifikanti[4].
- It-tieni nett, il-membri tal-persunal jistgħu, fuq talba tagħhom stess u meta l-awtorità tal-ħatra tqisha ġustifikata fl-interess tas-servizz, ikomplu jaħdmu sal-età ta' 67 sena. Eċċezzjonalment, il-membri tal-persunal jistgħu jaħdmu sal-età ta' 70 sena, f'liema każ huma għandhom jirtiraw awtomatikament fl-aħħar jum tax-xahar li fih jilħqu dik l-età.

[2] Ara b'mod notevoli l-Kawża F-105/05, *Wils vs il-Parlament*, il-punt 85, u l-Kawża T-439/09 *Purvis vs il-Parlament*, il-punt 45.

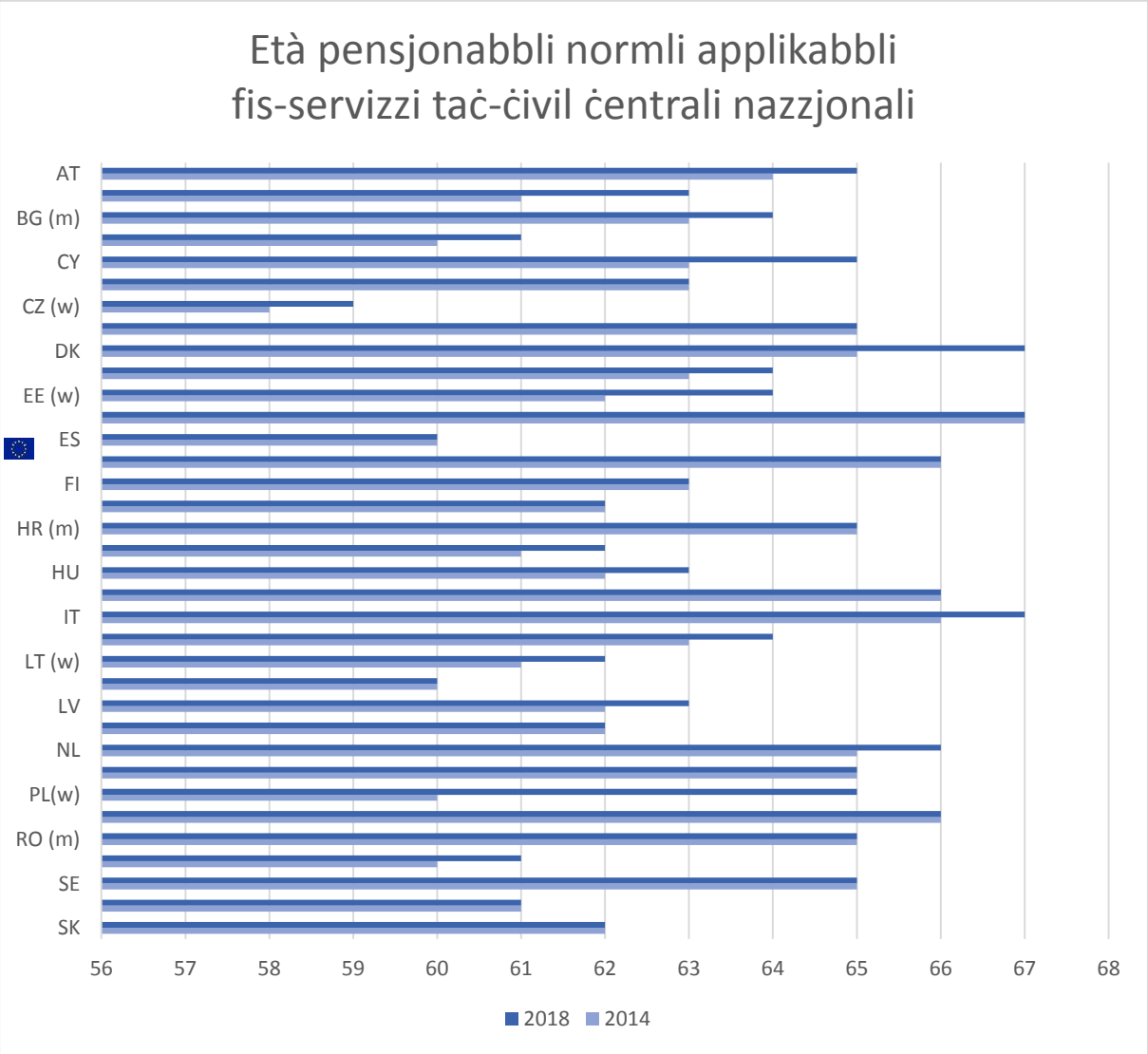
[3] Rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni tal-Anness XII tar-Regolamenti tal-Persunal, COM(2018) 829 finali.

[4] Skont l-Artikolu 9 tal-Anness VIII tar-Regolamenti tal-Persunal, il-pensjoni relatata titnaqqas b' 3.5 % għal kull sena tad-differenza bejn l-età normali tal-irtirar u dik effettiva.

3. EVOLUZZJONI TAL-ETÀ TAL-PENSJONI RISPETTIVA TAL-IMPJEGATI TAĊ-ĊIVIL FIS-SERVIZZI ĊENTRALI TAL-ISTATI MEMBRI

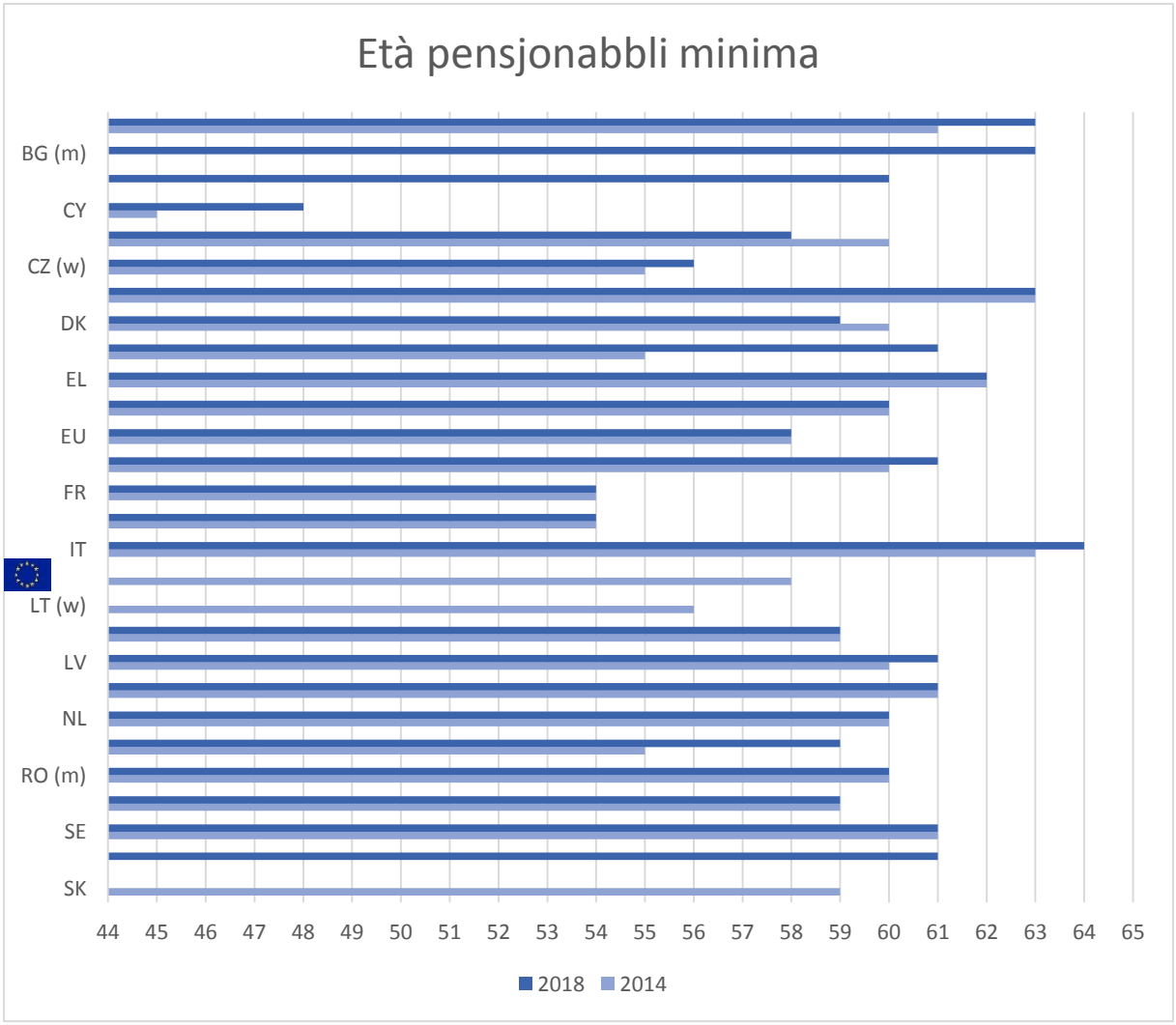
Iċ-ċarts ta' hawn taħt juru l-evoluzzjoni tal-età pensjonabbli normali, l-età pensjonabbli minima u l-età pensjonabbli massima għall-persunal fis-servizzi ċivili ċentrali tal-Istati Membri[5]. L-Istati Membri li ma hemmx referenza għalihom fit-tabelli jew ma pprovdewx *data* lill-Eurostat jew ma kellhomx età pensjonabbli minima jew massima.

3.1. Età normali tal-pensjoni fis-servizzi ċivili ċentrali tal-Istati Membri

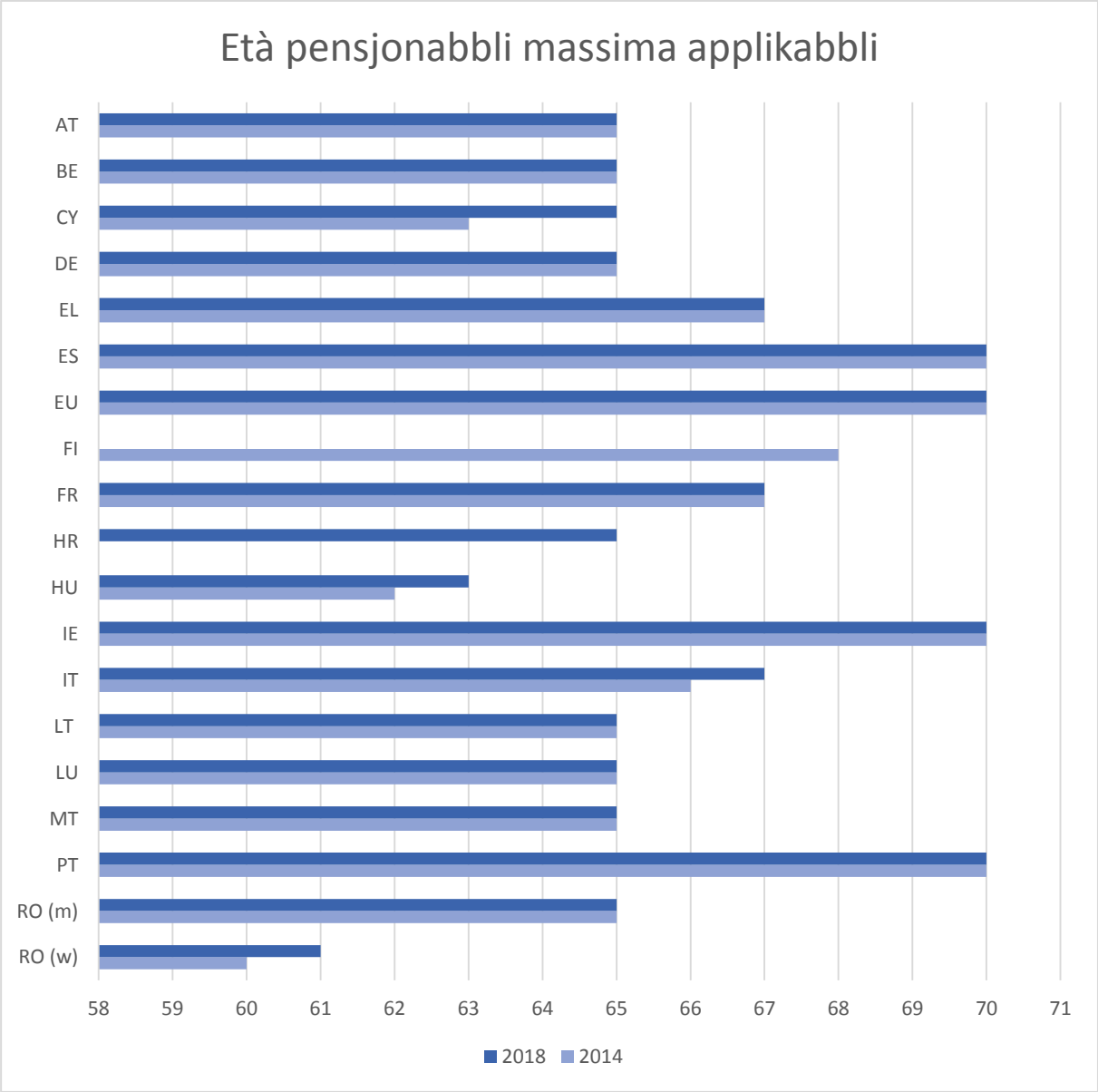

[5] F'każijiet fejn l-Istati Membri pprovdew *data* fil-parentesi (jiġifieri l-età pensjonabbli minima ta' bejn 56 u 60 sena), fit-tabelli jissemma l-ogħla valur.

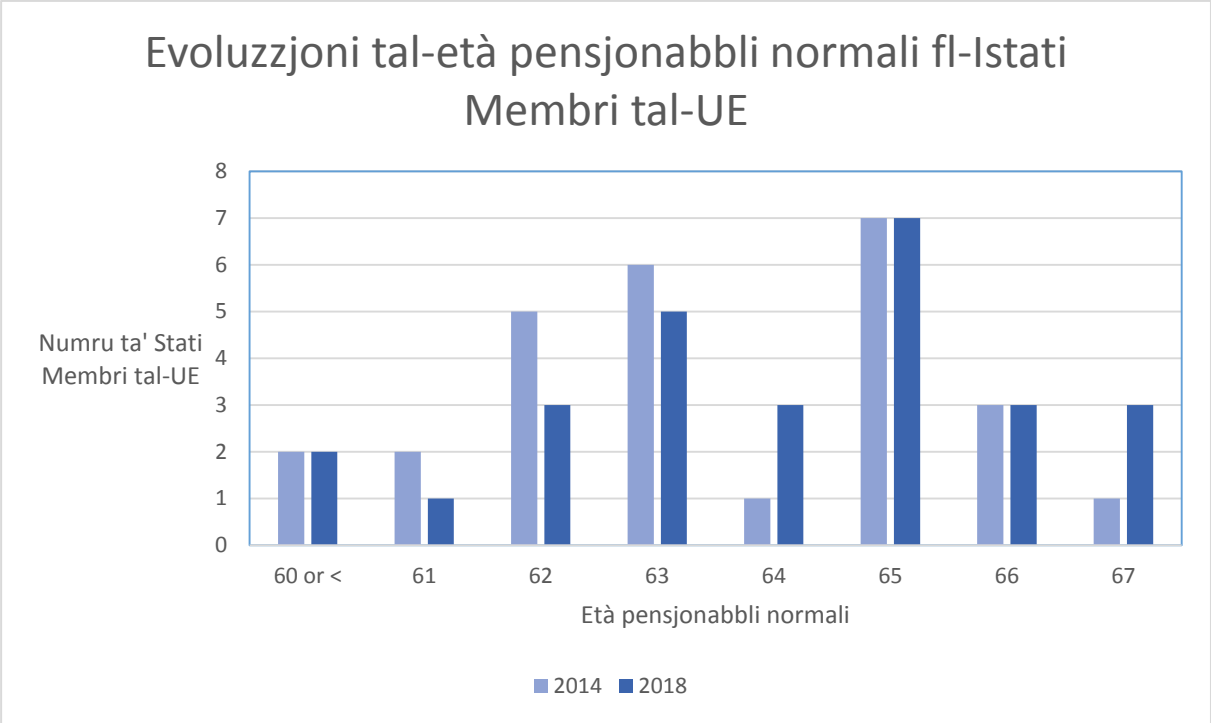
3.2. Età pensjonabbli minima

3.3. Età pensjonabbli massima

3.4. Valutazzjoni tal-evoluzzjoni tal-etajiet tal-pensjoni għall-persunal fis-servizzi ċivili tal-Istati Membri

* *Din it-tabella hija mibnija fuq id-data disponibbli fit-tabella 3.2. Għall-pajjiżi li għandhom etajiet tal-pensjoni differenzjati bejn in-nisa u l-irġiel, l-ogħla valur huwa rifless fit-tabella ta' hawn fuq.*

Iċ-ċarts ta' hawn fuq juru l-evoluzzjoni tal-età pensjonabbli minima, normali u massima applikabbli għall-impjegati taċ-ċivil fil-gvernijiet ċentrali fl-Istati Membri tal-UE bejn l-2014 u l-2018.

Tista' tiġi osservata diverġenza peress li xi Stati Membri ma għandhomx etajiet tal-pensjoni minimi filwaqt li f'oħrajn ma hemm l-ebda differenza bejn l-età pensjonabbli massima u l-età tal-pensjoni normali għall-impjegati taċ-ċivil fis-servizzi ċentrali.

Fid-dawl ta' dan, għalkemm dan il-ġbir ta' *data* jipprovdi indikazzjonijiet utli fir-rigward tal-etajiet tal-pensjoni rispettivi applikabbli fis-servizzi ċentrali tal-Istati Membri, kwalunkwe tqabbil għandu jiġi indirizzat b'kawtela.

Il-valutazzjoni fl-2014 turi li Stat Membru wieħed kellu età tal-pensjoni normali ogħla mill-età normali tal-pensjoni għall-persunal tal-UE ta' 66 u li l-etajiet normali tal-pensjoni tal-Istati Membri kollha kienu jvarjaw minn 58 sa 67 sena.

Il-valutazzjoni fl-2018 turi li tliet Stati Membri kellhom età tal-pensjoni normali ogħla mill-età tal-pensjoni normali tal-persunal tal-UE u l-etajiet normali tal-pensjoni tal-Istati Membri kollha varjaw minn 59 sa 67 sena.

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, qed isiru l-osservazzjonijiet li ġejjin:

- L-età pensjonabbli massima attwali għall-persunal tal-UE (70 sena) tikkorrispondi għall-ogħla standard applikabbli fis-servizzi ċivili ċentrali tal-Istati Membri.

- L-età pensjonabbli minima attwali tal-persunal tal-UE (58 sena) hija inqas mill-età pensjonabbli minima medja applikabbli fis-servizzi ċivili ċentrali tal-Istati Membri li wieġbu (59,4 sena)[6].
- Wara ż-żieda fl-età tal-pensjoni normali tal-persunal tal-UE minn 60 għal 66 bejn l-2004 u l-2014, jista' jiġi osservat effett ta' rkupru fl-Istati Membri.
- Differenzi persistenti fost l-Istati Membri jistgħu jiġu osservati matul il-perjodu ta' referenza.
- Bejn l-2014 u l-2018, l-età tal-pensjoni normali medja fost l-Istati Membri li wieġbu żdiedet b'inqas minn sena.
- Fl-2018, 89 % tal-Istati Membri li wieġbu kellhom età tal-pensjoni normali daqs jew inqas mill-età pensjonabbli normali għall-membri tal-persunal tal-UE.
- Mir-Riforma tal-2014, l-età normali tal-pensjoni applikabbli għall-persunal statutorju skont l-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal tibqa' fost l-ogħla applikabbli meta mqabbla ma' dawk applikabbli għas-servizzi ċivili ċentrali tal-Istati Membri.

4. EVOLUZZJONI TAL-ISTENNIJA TAL-GĦOMOR TAL-UFFIĊJALI TAL-ISTITUZZJONIJIET

Il-valutazzjoni tal-evoluzzjoni tal-istennija tal-għomor tal-persunal tal-istituzzjonijiet tal-UE hija bbażata fuq il-parametri demografiċi stabbiliti fl-Anness XII tar-Regolamenti tal-Persunal. L-istess parametri jintużaw għall-valutazzjoni attwarja annwali u ta' kull 5 snin tal-iskema tal-pensjonijiet għall-uffiċjali tal-UE.

Il-Eurostat kull sena jiġbor dawn il-parametri demografiċi abbażi tal-osservazzjonijiet tal-popolazzjoni tal-parteċipanti fl-iskema, li jinkludu l-persunal fis-servizz attiv u l-pensjonanti. L-informazzjoni tasal mingħand l-istituzzjonijiet u l-aġenziji li l-persunal tagħhom huwa membru tal-iskema.

B'mod partikolari, l-istennija tal-għomor tal-uffiċjali u ta' aġenti oħra tal-istituzzjonijiet hija vvalutata abbażi tat-tabella tal-ħajja stabbilita mill-Eurostat għall-valutazzjoni attwarja tal-iskema tal-pensjonijiet għall-uffiċjali tal-UE. It-tabella tal-ħajja tirrifletti l-karatteristiċi tal-popolazzjoni sħiħa tal-membri tal-iskema u għalhekk hija mibnija fuq popolazzjoni kompletament rilevanti għall-iskema, li tipprevjeni kwalunkwe effett preġudizzjarju. It-tabelli tal-ħajja li jirriflettu l-esperjenzi tal-mortalità jiġu aġġornati kull ħames snin biex jirriflettu wkoll l-osservazzjonijiet l-aktar reċenti dwar il-mortalità[7].

4.1. Aspetti metodoloġiċi

L-Eurostat uża tabelli prospettivi tal-ħajja għall-valutazzjonijiet annwali tal-iskema tal-pensjonijiet għall-uffiċjali tal-UE kemm tal-2013 kif ukoll tal-2018. Dawn ġew approvati mill-attwarji esterni maħtura skont l-Artikolu 13(2) tal-Anness XII tar-Regolamenti tal-Persunal.

It-tabelli tal-ħajja prospettivi jqisu r-rati ta' mortalità li jiddependu kemm fuq l-età kif ukoll fuq is-sena kkunsidrata. Dawn it-tabelli jqisu l-bidliet futuri mistennija fil-mortalità billi jqisu l-bidliet osservati u mbassra fil-mortalità għal popolazzjoni definita matul il-ħajja tagħha[8].

---

6 Għandu jitfakkar li mill-2014, l-irtirar kmieni dejjem jirriżulta f'penali finanzjarja sinifikanti peress li l-pensjoni relatata titnaqqas bi 3.5 % għal kull sena tad-differenza bejn l-etajiet normali u dawk effettivi tal-irtirar.

7 L-Artikolu 9 tal-Anness XII tar-Regolamenti tal-Persunal.

8 Pereżempju, l-istennija tal-għomor fl-età ta' 65 sena fl-2018 tiġi aġġornata bl-użu tar-rata ta' mortalità osservata għall-età ta' 65 sena fl-2018 u r-rati ta' mortalità mistennija għall-età ta' 66 sena fl-2019, għall-età ta' 67 sena fl-2020 u l-bqija, u b'hekk jiġu antiċipati bidliet futuri fix-xejra tal-mortalità.

L-użu ta' tabelli prospettivi tal-ħajja jikkostitwixxi l-aħjar prattika attwarja meta mqabbla mal-użu tat-tabelli tal-ħajja tal-perjodu li jużaw ir-rati ta' mortalità minn sena waħda (jew grupp ta' snin) u jassumu li dawk ir-rati japplikaw matul il-bqija tal-ħajja ta' persuna. Għall-kuntrarju tat-tabelli prospettivi tal-ħajja, it-tabella tal-ħajja tal-perjodu ma tirriflettix bidliet sussegwenti fir-rati ta' mortalità[9]. Għalhekk, il-metodoloġija magħżula tirriżulta f'żieda fl-istennija tal-għomor ogħla minn approċċ ibbażat fuq tabelli tat-tul tal-ħajja.

It-Tabelli tal-Ħajja tal-UE prospettivi (EULT) żviluppati mill-Eurostat jinkorporaw xejra ta' żieda kontinwa fl-istennija tal-ħajja fuq medda ta' żmien ta' 20 sena bbażata fuq l-evoluzzjoni tal-mortalità tal-iskema tal-pensjonijiet għall-popolazzjoni tal-uffiċjali tal-UE. Din it-tabella hija bbażata fuq l-osservazzjoni tal-fenomeni tal-mortalità tal-membri tal-iskema tal-pensjoni għall-uffiċjali tal-UE u b'hekk jiġu evitati preġudizzji esterni possibbli.

L-użu ta' tabella prospettiva tal-ħajja jikkorrispondi mal-aħjar prattika attwarja. Din l-istennija tal-għomor hija riflessa fil-valutazzjoni tal-iskema tal-pensjoni għall-uffiċjali tal-UE. Fuq din il-bażi, ir-rata tal-kontribuzzjoni tal-pensjoni tiġi aġġustata kull sena sabiex jiġi żgurat li l-iskema tkun f'bilanċ.

4.2. Tqabbil tal-istennija tal-għomor tal-persunal tal-UE għall-2013 u l-2018

L-irġiel u n-nisa għandhom rati ta' mortalità rispettivi differenti. Konsegwentement, it-tabelli attwarji tal-ħajja tal-2013 u tal-2018 huma kkalkolati separatament u dan huwa konformi mal-aħjar prattika attwarja.

Irġiel Nisa

Età	Ħajja Mistennija 2013	Ħajja Mistennija 2018	Żieda Tal-ħajja Mistennija (2014 – 2018)
18	65,7	65,8	0,078
19	64,8	64,8	0,078
20	63,8	63,8	0,078
21	62,8	62,9	0,078
22	61,8	61,9	0,078
23	60,8	60,9	0,078
24	59,8	59,9	0,078
25	58,8	58,9	0,078
26	57,9	57,9	0,078
27	56,9	57,0	0,078
28	55,9	56,0	0,078
29	54,9	55,0	0,078
30	53,9	54,0	0,078
31	52,9	53,0	0,078
32	51,9	52,0	0,078
33	51,0	51,0	0,078
34	50,0	50,1	0,078
35	49,0	49,1	0,078
36	48,0	48,1	0,078
37	47,0	47,1	0,078
38	46,0	46,1	0,078
39	45,1	45,1	0,079
40	44,1	44,2	0,079
41	43,1	43,2	0,079
42	42,1	42,2	0,079
43	41,2	41,2	0,079

Età	Ħajja Mistennija 2013	Ħajja Mistennija 2018	Żieda Tal-ħajja Mistennija (2014 – 2018)
18	67,8	68,3	0,559
19	66,8	67,3	0,559
20	65,8	66,3	0,559
21	64,8	65,4	0,559
22	63,8	64,4	0,559
23	62,8	63,4	0,559
24	61,8	62,4	0,559
25	60,8	61,4	0,559
26	59,8	60,4	0,559
27	58,9	59,4	0,559
28	57,9	58,4	0,560
29	56,9	57,4	0,560
30	55,9	56,4	0,560
31	54,9	55,5	0,560
32	53,9	54,5	0,560
33	52,9	53,5	0,560
34	51,9	52,5	0,560
35	50,9	51,5	0,560
36	50,0	50,5	0,560
37	49,0	49,5	0,560
38	48,0	48,5	0,560
39	47,0	47,6	0,560
40	46,0	46,6	0,560
41	45,0	45,6	0,560
42	44,1	44,6	0,560
43	43,1	43,6	0,561

[9] Għalhekk, tabella tal-ħajja ta' perjodu hija l-medja ta' snin addizzjonali li persuna tgħix kieku esperjenzat ir-rati ta' mortalità speċifiċi għall-età taż-żona u l-perjodu ta' żmien għall-bqija ta' ħajjitha. Filwaqt li t-tabelli jqisu l-fatt li l-mortalità bħala medja tiżdied mal-età, dawn ma jirriflettux l-evoluzzjoni tal-mortalità maż-żmien. F'dan il-każ, il-mortalità futura suppost tkun eżattament l-istess bħall-mortalità osservata llum.

44	40,2	40,3	0,080
45	39,2	39,3	0,081
46	38,3	38,3	0,082
47	37,3	37,4	0,083
48	36,3	36,4	0,084
49	35,4	35,5	0,086
50	34,4	34,5	0,087
51	33,5	33,6	0,090
52	32,5	32,6	0,092
53	31,6	31,7	0,096
54	30,6	30,7	0,100
55	29,7	29,8	0,105
56	28,8	28,9	0,112
57	27,8	28,0	0,120
58	26,9	27,0	0,129
59	26,0	26,1	0,138
60	25,1	25,2	0,146
61	24,2	24,3	0,155
62	23,3	23,5	0,163
63	22,4	22,6	0,172
64	21,5	21,7	0,179
65	20,7	20,8	0,184
66	19,8	20,0	0,183

44	42,1	42,7	0,561
45	41,1	41,7	0,562
46	40,1	40,7	0,563
47	39,2	39,7	0,564
48	38,2	38,8	0,566
49	37,2	37,8	0,568
50	36,3	36,9	0,570
51	35,3	35,9	0,573
52	34,4	34,9	0,577
53	33,4	34,0	0,582
54	32,5	33,0	0,588
55	31,5	32,1	0,596
56	30,6	31,2	0,605
57	29,6	30,2	0,616
58	28,7	29,3	0,629
59	27,8	28,4	0,645
60	26,8	27,5	0,659
61	25,9	26,6	0,672
62	25,0	25,7	0,682
63	24,1	24,8	0,690
64	23,2	23,9	0,695
65	22,3	23,0	0,697
66	21,5	22,2	0,696

It-tqabbil tal-istennija tal-għomor tal-2013 u l-2018 għall-membri tal-persunal fi stat attiv (18 sa 66[10]) juri żieda limitata fl-istennija tal-għomor.

It-tabella tal-ħajja tal-irġiel għall-2018 turi żieda limitata ħafna fl-istennija tal-għomor li tvarja minn 0,078 sena (28 jum) f'età attiva iżgħar għal 0,184 sena (xahrejn u 6 ijiem) fl-età tal-pensjoni normali.

It-tabella tal-ħajja tal-2018 għan-nisa turi żieda limitata fl-istennija tal-għomor li tvarja minn 0,559 sena (6 xhur, 24 jum) f'età attiva iżgħar, għal 0,697 snin (8 xhur, 14-il jum) fl-età tal-irtirar.

Bħala medja, l-evoluzzjoni tat-tabella tal-ħajja tal-UE turi żieda limitata fl-istennija tal-għomor tal-membri tal-persunal tal-istituzzjonijiet, jiġifieri 4 xhur ta' età iżgħar u 5 xhur f'età tal-pensjoni normali.

5. ŻVILUPPI FL-ISTATI MEMBRI

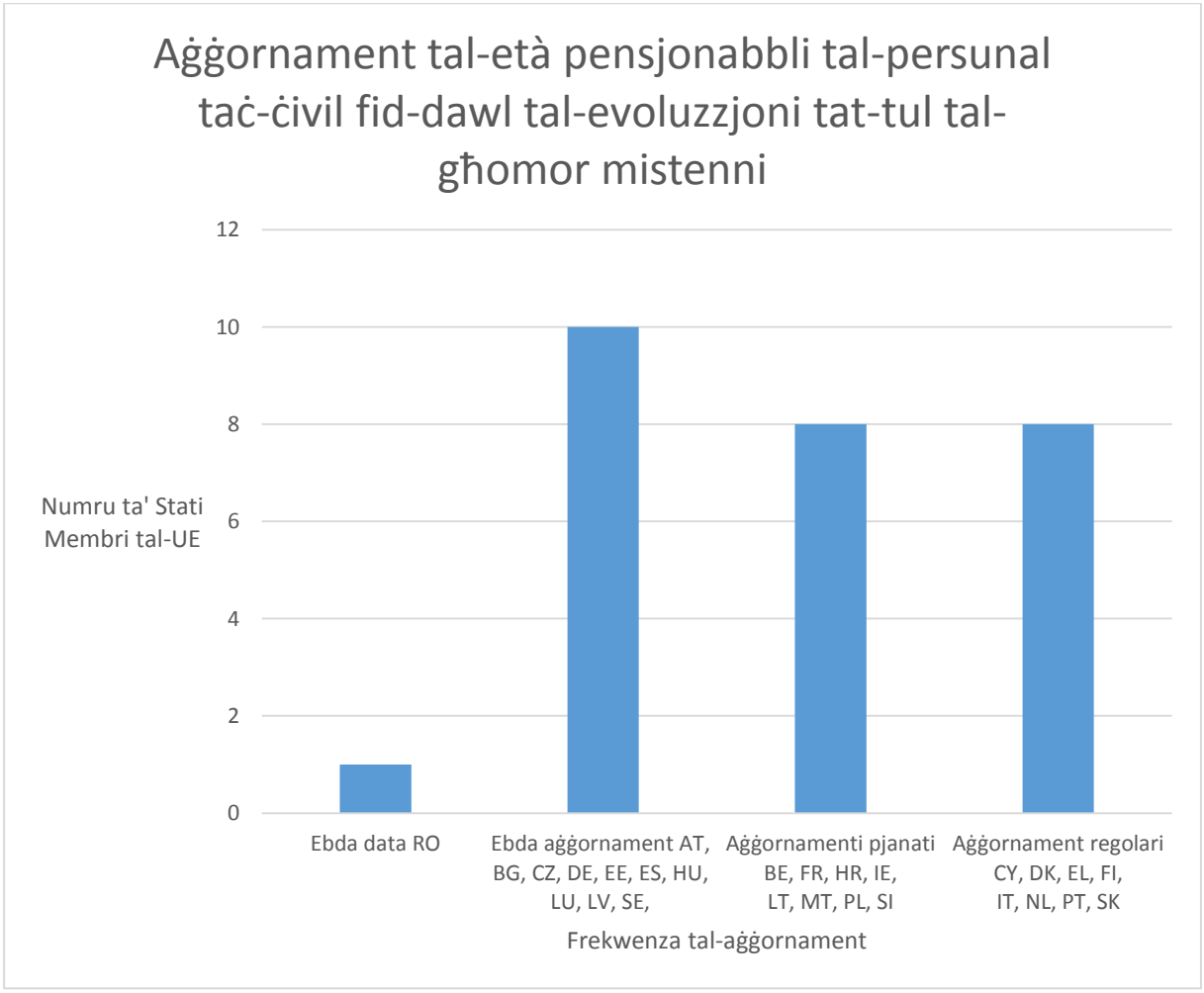
Minbarra l-valutazzjoni taħt il-punti 3 u 4 ta' dan ir-rapport, il-Kummissjoni kkunsidrat ukoll l-iżviluppi fis-sistemi tal-pensjonijiet tal-Istati Membri.

5.1. Aġġornament tal-età pensjonabbli fid-dawl tal-evoluzzjoni tal-istennija tal-għomor

Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, l-età tal-pensjoni tiġi aġġornata, jew regolarment jew okkażjonalment, biex tirrifletti l-iżviluppi fl-istennija tal-għomor.

Abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Istati Membri li wieġbu fil-qafas tal-Grupp ta' Ħidma tal-Artikolu 83, ġew identifikati metodi differenti fost l-Istati Membri fir-rigward tal-prattika tal-aġġornament tal-età pensjonabbli fid-dawl tal-evoluzzjoni tal-istennija tal-għomor.

[10] Għandu jiġi nnutat li skont l-Artikolu 52 tar-Regolamenti tal-Persunal huwa possibbli li wieħed jaħdem sal-età ta' 67 sena (jekk iġġustifikat fl-interessi tas-servizz) u 70 (eċċezzjonalment).

5.2. Żviluppi osservati fis-sistemi tal-pensjonijiet tal-Istati Membri

Wara l-kriżi finanzjarja globali, ħafna pajjiżi kienu ħadu miżuri biex itejbu s-sostenibbiltà finanzjarja tas-sistemi tal-pensjonijiet tagħhom. B'mod partikolari, f'konformità max-xejra tar-riformi ta' kriżi u ta' wara l-kriżi osservati fir-Rapporti dwar l-Adegwatezza tal-Pensjonijiet tal-2015 u l-2018, it-titjib tas-sostenibbiltà tal-pensjonijiet kompla jkun fokus ewlieni tar-riformi tal-pensjonijiet matul il-perjodu ta' referenza. Dan sar l-aktar permezz tal-aġġustament tat-tul tal-pensjoni għall-istennija tal-għomor. Madankollu, Stati Membri differenti għamlu dan minn punti ta' tluq differenti, b'livelli differenti ta' ambizzjoni u enfasi differenti fuq is-sessi[11]. Fl-2020, il-maġġoranza l-kbira tal-Istati Membri għandhom età tal-pensjoni aktar baxxa mill-età tal-pensjoni tal-persunal tal-UE.

Barra minn hekk, xi riformi reċenti fil-pensjonijiet iffukaw fuq l-illaxkar tar-rekwiżiti tal-età biex wieħed jirċievi pensjoni, iż-żieda tal-benefiċċji tal-pensjoni inkluż il-pensjonijiet tal-ewwel livell u l-espansjoni tal-kopertura tal-pensjoni[12]. F'xi każijiet, l-impatt tar-riformi leġiżlati ġie sospiż jew pospost (eż. l-applikazzjoni tal-"indiċi għar-rivalutazzjoni tal-

[11] Il-Kummissjoni Ewropea u l-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali, *Rapport dwar l-Adegwatezza tal-Pensjonijiet 2018*, paġni 101–102.

[12] OECD, *Pensions at a Glance 2019*. Fil-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar ir-Rapport Speċjali Nru 15/2019 tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri intitolat "Implimentazzjoni tal-pakkett ta' riforma tal-persunal tal-2014 fil-Kummissjoni — Iffrankar kbir iżda mhux mingħajr konsegwenzi għall-persunal", 8 ta' Ġunju 2020, 8635/20, il-Kunsill stieden lill-Kummissjoni biex tissorvelja l-iżvilupp tal-età effettiva tal-irtirar bl-użu ta' *data* komparattiva aġġornata rigward is-sistemi tal-pensjonijiet tal-Istati Membri billi tirreferi għall-istudju tal-OECD Pensions at a Glance.

pensjonijiet" u l-fattur tas-sostenibbiltà) jew inħolqu possibbiltajiet temporanji ġodda għall-irtirar kmieni[13]. F'każijiet oħra, il-momentum tar-riforma ġġenerat mill-kriżi finanzjarja 2008–2012 riċentement naqas u diversi Stati Membri saħansitra reġġgħu lura riformi diġà leġiżlati u, f'xi każijiet, introduċew mill-ġdid etajiet tal-pensjoni aktar baxxi għan-nisa u l-irġiel.

Barra minn hekk, il-projezzjonijiet fit-tul irrapportati mill-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma jantiċipawx żidiet fl-età pensjonabbli ta' aktar minn 66 sena qabel l-2030 l-aktar kmieni[14].

Fl-aħħar nett, jidher li regoli flessibbli tal-irtirar immirati biex jiffaċilitaw ħajjiet tax-xogħol itwal u jħaffu t-tranżizzjoni għall-irtirar ġew adottati reċentement f'diversi Stati Membri, inklużi forom flessibbli ta' tranżizzjoni mill-impjieg għal irtirar sħiħ[15].

KONKLUŻJONIJIET

(1) Mill-2014, xi Stati Membri żiedu l-età tal-pensjoni normali applikabbli għall-impjegati taċ-ċivil ċentrali tagħhom. Madankollu, fi tmiem l-2018, aktar minn 89 % tal-Istati Membri li wieġbu kellhom età tal-pensjoni normali daqs jew inqas mill-età pensjonabbli statutorja ta' 66 sena għall-membri tal-persunal tal-UE.

(2) L-evoluzzjoni tat-tabelli tal-ħajja tal-UE, ibbażati fuq metodoloġija li tikkorrispondi mal-aħjar prattiki attwarja, turi żieda medja limitata ħafna fl-istennija tal-għomor tal-membri tal-persunal tal-istituzzjonijiet matul il-perjodu ta' referenza.

(3) Minħabba l-evoluzzjoni osservata tal-etajiet tal-pensjoni fis-servizzi ċivili ċentrali nazzjonali u ż-żieda limitata fl-istennija tal-għomor tal-membri tal-persunal tal-UE, l-età pensjonabbli attwali ta' 66 sena għall-persunal tal-UE hija vvalutata bħala xierqa u tikkorrispondi għall-ogħla standards applikabbli fis-servizzi ċivili nazzjonali tal-Istati Membri.

(4) Il-valutazzjoni ta' hawn fuq hija kkonfermata wkoll mill-analiżi fl-iżviluppi fl-Istati Membri. L-età tal-pensjoni tal-persunal tal-UE tibqa' fost l-ogħla applikabbli meta mqabbla ma' dawk fis-seħħ fis-sistemi tal-pensjonijiet nazzjonali tal-Istati Membri. Barra minn hekk, l-iżviluppi reċenti juru tendenza li jitreġġgħu lura xi deċiżjonijiet tal-passat dwar iż-żieda fl-età tal-pensjoni normali.

(5) Għalhekk, f'dan l-istadju ma hemm l-ebda raġuni biex tiġi ppreżentata proposta li temenda l-età statutorja tal-pensjoni ta' 66 sena skont l-Artikolu 77 tar-Regolamenti tal-Persunal.

[13] Il-Kummissjoni Ewropea u l-Kumitat tal-Politika Ekonomika, ir-*Rapport dwar it-Tixjiħ tal-2021*, suppożizzjonijiet sottostanti u metodoloġiji ta' projezzjoni, paġna 35.

[14] Il-Kummissjoni Ewropea u l-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali, *Rapport dwar l-Adegwatezza tal-Pensjonijiet 2018*, paġna 126, Tabella 10.

[15] Il-Kummissjoni Ewropea u l-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali, *Rapport dwar l-Adegwatezza tal-Pensjonijiet 2018*, paġna 103.